

גדוד־רגלים בקרב הגנה־פעילה

(מנסיונו של גדוד אמריקאי אחד)

קרבה־ההגנה של יחידת־רגלים, למול התקפה ע"י כוחות עדיפים, הנה צורה של פעולת־מלחמה שערכה המאלף רב. להלן ניתן תאורה הקצר של פעולה מסוימת כזו, ע"י כוח מתגונן בעצמת גדוד — מתוך ההנחה, כי תאורו של מעשה שנתרחש־בפועל עשוי להיות מועיל ומדריך לא פחות מאשר הרצאת מערכת־כללים ועצות למפקדים העלולים לעמוד בפני משימה מעין זו. במקרה המובא כאן, מילאה ההגנה על גורתו של אותו גדוד־רגלים תפקיד אופרטיבי גורלי. המדובר הוא בימים מיד לאחר פריצת־המוצא לגייסות האמריקאים, מפני שההדרום־מערבית של נורמנדיה, אל תוך מרחבי צרפת, שעה "שפרוודור הפריצה", בין הגרמנים שב"ש"ק" המתהווה לבין הים היה עדין צר ביותר, והגרמנים ערכו התקפת־נגד תקיפה, על מנת לבתרו — ולנתק ע"י כך כליל את הארמיה השלישית האמריקאית, שפרצה החוצה, מעיקר צבאות הברית שב"ראש־החוף" הנורמנדי. עמידתו של גדוד־רגלים אמריקאי, שנודמן לגזרת־הכרעה זו שבאגפו המזרחי, המותקף, של ה"פרוודור" וגמישות הגנתו (והתקפותיהם של מטוסים נושאי־רקטות בריטיים ואמריקאיים על השריון הגרמני) הביאו לידי סיכול התקפת־הנגד והבטיחו את עתידו של מסע־צרפת 1944.

הדיביזיה. על משטח־מורטאן ומסביב לו עמד הגדוד של לויט־קול. קונולי. שעה שבאה ההתקפה הגרמנית, היו כל חוליות־התצפית שבדיביזיה ערוכות על סלעי מונטז'וא. ההתקפה הגרמנית באה במפתיע והתנהלה ברוב מרץ, ולמרות התנגדותם הנמרצת נהדפו והלכו האמריקאים, לאט לאט, בכיוון אל המשטח, תוך הצטמצקות השטח שבידם.

גם מדרום ומצפון למורטאן, החל הקרב. על מורטאן איים עתה בידוד גמור. אילו היו הגרמנים מגיעים לידי לכידת סלעי מונטז'וא, היו הופכים שליטים גמורים על השטח המשתרע למרגלותיהם ואילך. במקרה זה היה ניתן בידם לסייע לפריסת כוחותיהם והתקדמותם הנוספות באמצעות ארטילריה רחוקת־טווח, למרחק של כ־20 ק"מ, שהיתה מקבלת אפשרות לתצפית טובה. מצב האמריקאים נעשה לפיכך קשה ובלתי־בטוח ביותר. הבקעת חזיתם ע"י הגרמנים היתה עלולה לבוא בכל רגע. פריצה גרמנית ליד מורטאן היתה מביאה לידי תוצאות פטליות: ניתוקה של הארמיה השלישית, וחשיפה מוחלטת של האגף הימני.

ב־17 באבגוסט, לפנות ערב, עדין לא היה גדודו של קונולי מעורב ישירות בקרב. לעומת זאת, נדחפו ונדחקו קבוצות שונות של אמריקאים אל עבר המשטח. בתחילה הציב קונולי שלוש פלוגות בקו הקדמי, ואחת — ברזרב. לפי סידור זה נמסרה לפלוגה א' גזרת־חזית ארוכה מאוד במורד הדרומי. הואיל ומורד זה תלול מאוד לא נשקפה מצד זה סכנה של התקפת טנקים; כך שאפשר היה לחלק את ה-

התקפת־הנגד הגרמנית, לסתימת הפירצה שנפרצה בחזיתם ליד אוראנש איימה בסכנות חמורות על הארמיה האמריקאית השלישית; אך היא נעצרה, לבסוף, — אחרי כשלוניות רבים ואבידות קשות — ב־10 באבגוסט 1944. רמת־המשטח של מורטאן, החולשת על הסביבה, נתפסה על ידי האמריקאים ב־4 באבגוסט והפכה אחר־כך לאחת המטרות החשובות שבהתקפת־הנגד הגרמנית. במערכה על רמת־משטח זו הביא אורח־הקרב הפעיל של גדוד אמריקאי, בפיקודו של לויט־קול. קונולי, שהיה ב־מצב מיואש כמעט, לידי הצלחה שלמה. אילו נפל המשטח החשוב של מורטאן בידי הגרמנים, כי אז היתה הצלחת הפירצה האמריקאית ליד אוראנש מוצגת בסימן־שאלה חמור. התאור הבא של הקרב, נלקח ממאמרו של לויט־קול. קונינג, לפי ה"מיליטר ספאקטאטור" ההולנדי, ומצויים בו ציונים רבי־ערך לאורח־קרב פעיל ותוקפני במצב של הגנה.

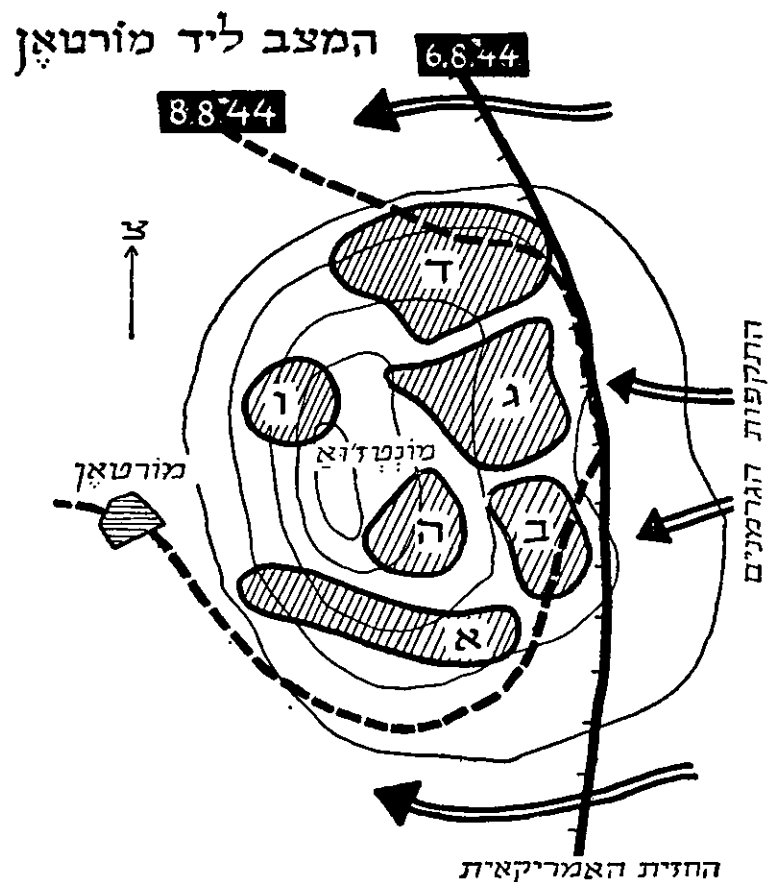
קוראי "מערכות" ימצאו בודאי ענין בתאור זה, כי למעשה, הוא תאור של מצב מצור, שבצורות דומות היינו גם אנחנו נתונים בו במקומות שונים בארץ.

* * *

הדיביזיה האמריקאית התשיעית היתה ערוכה בחזית של 8 ק"מ, כששלושת הרגימנטים שלה ערוכים זה בצדו של זה. מפקד הדיביזיה נטל גדוד אחד מן הרגימנט הצפוני, והחזיק אותו בתור רזרב־של-

באזוקות" של הפלוגה הזאת לשתי הפלוגות האחרות (ב' רג') שבקו הקדמי. קונולי ארגן שתי פלוגות נוספות משברי היחידות השונות אשר נדחקו אל עברו והצטרפו אליו, דבר שאמנם הכביד מאוד על הספקת התחמושת והמזון ועל השירותים הסניטאריים.

עכשיו ערך קונולי את ארבע הפלוגות של גדודו הוא בקו הקדמי, ואלו את שתי הפלוגות החדשות (ה' ו'ר') החזיק מאחור בתור רזרב גדודי. חזיתן של פלוגות ב' ג' ו'ד' היתה ערוכה בערך לאורכו של קו הגובה שברמת 300 מטר. משם היה להן שדה-אש פתוח, ובו בזמן יכלו הרורבות, הודות לעמדוניהן המוגבהות יותר לסייע בשעת הצורך לפלוגות הקדמיות באשם.

בלילה אור ל-8 באבגוסט, ציזה קונולי על ביצוע פעולות-פטרול רחבות ונמרצות: מצד אחד, על מנת להשיג ידיעות על האויב, ומאידך-גיסא — לשם חיזוק רוחם של חייליו הוא.

בבוקרו של ה-8 באבגוסט התחילו הגרמנים להתקיף את פלוגה ב' משני צדדים, על ידי טנקים ורגליים. הטנקים נתנו סיוע-אש לרגלים שלהם, ש' התקדמו והלכו לפניהם. אך רשת-הקשר האמריקאית פעלה עדין, כשקציני-התצפית של שני "בטליונים" * של חיל-התותחנים האמריקאי יושבים עדין על סלעי מונטז'וא. בעזרת הארטילריה הזאת הצליחו האמרי-

קאים לגרום לגרמנים, וביחוד לטנקים שלהם, אבידות רבות כה רבות עד שהללו נאלצו לסגת. על אף זאת ניסו הרגלים הגרמניים לחדור לעמדוניה של פלוגה ב', אך נאחזו רק בפינתן החיצונית. בו בזמן הותקפו גם הפלוגות ג' ו'ד'; ההתקפות על פלוגה ג' נהדפו, תוך אבידות קשות לגרמנים, אך להתקפה על פלוגה ד' היתה הצלחת-מה. ב-8 באבגוסט בערב נמתחה החזית בקו השבור כמסומן על המרשם המצורף.

במשך היום סבלה פלוגה ב' אבידות קשות מאוד, ומפקדה של פלוגה ד' נהרג. במצבה של פלוגה א' לא חל שינוי, ולפלוגה ג' היו 15 הרוגים ו-21 פצועים. טנקים גרמניים כמעט ולא נראו עוד. רק לעתים היו אחדים מהם מגיחים מאחורי התיפוי שלהם, יורים כמה יריות ונסוגים במהירות שוב אל מאחורי חיפוי. הם נהגו נוהג זה לא כל-כך בשל רצונם להמלט מאשה של הארטילריה האמריקאית (אשר, כתוצאה מהלחץ הגרמני מצפון ומדרום למורטאן, לא היה עוד באפשרותה להגיש את סיועה למגיני רמת-המשטח) כאשר מחמת הצורך לחמוק ממטוסי ה"טייפון" ** של בנות הברית, שבינתיים החלו מתערבים במהלכו של הקרב. במשך הקרבות על המשטח, עלה בידי הגרמנים לחדור לתוך המורטאן מדרום. הגשר מעל לנהר סאליון *** פוצץ. גייסות אמריקאיים החזיקו עדין מעמד בפאתה הצפונית של העיירה. אף בלילה, אור ל-9 באבגוסט היה הכרח להסיג גם את אלה. עכשיו היה המשטח מכותר לגמרי.

את המצב על המשטח, בערוב יום ה-8 באבגוסט, היה צריך לציין כקשה ובלתי בטוח ביותר. מלאי התחמושת היה קטן למדי; מזון אמנם הספיק, אך חומרי-רפואה כמעט ואזלו. הקרקע הסלעי הקשה לא איפשר את קבורת ההרוגים, כך שהיה הכרח להביא את הגופות אל הכנסיה הקטנה שבחלק הגבוה של רמת-המשטח. רעה ביותר היתה אספקת המים. היו בנמצא רק שתי בארות, ליד בתים שבנקודות-המשען של הפלוגות א' רב'; השימוש בבאר שאצל פלוגה ב' הפך לבלתי-אפשרי, כי היתה כבר קרובה מדי אל קו החזית.

עם הדמדומים דרשו הגרמנים את כניעת המשטח, אך קונולי סירב. סיסמתו היתה: "להחזיק מעמד — ולהתקיף!"

בלילה החליף קונולי את פלוגה א' בפלוגה ה'. סגנו נטל את הפיקוד על פלוגה ד' (שמפקדה נהרג);

** מטוסי-קרב בריטיים נושאי-רקטות — המ ע ר.
*** מדרום-מערב למורטאן, ומדרום-מזרח לאוראנש;
בכיוון אל עורפה של הארמיה השלישית — המ ע ר.

* "בטליון ארטילרי" — יחידת ארטילריה-המונה בצבא ארה"ב 3 סוללות, 12 כלי-יריה כ"א.

ופלוגות ג' וד' הוגברו ע"י פלוגה ו'. בבוקר השכם, ב-9 באבגוסט, התקיפה פלוגה א' מתוך שיטחה של פלוגה ב', את הגרמנים בתאופה חזקה ודחקה אותם עד אל מעבר לקורהחזית הקודם של 6.8.44.

במשך הבוקר הוסיפו הגרמנים לגלות פעילות. בשעות המוקדמות של אחרי-הצהרים הם חזרו על תביעתם לכניעה; הפעם נתבעה להכנע פלוגה ד'. אחרי שהאמריקאים דחום שוב, התקיפו הגרמנים קשות ביותר את פלוגה ד', ואף זכו בשטח נוסף. קונולי ארגן התקפת-נגד על ידי שאריתיה של פלוגה ד' יחד עם פלוגה ד', והצליח לבלום את ההתקפה הגרמנית לזמן קצר. אך בשעה 1700 התקיפו הגרמנים שוב, ובמשנה-כוח. שוב עלה בידם לזכות בתוספת מה של שטח. פלוגה ג' נאלצה לסגת, היות ואגפה השמאלי נתון היה עתה בסכנה רצינית. השטח, שהיה מוסתר מתצפית האויב (כנראה — בגלל תלילות מדרוני-הרמה, שעליה נמצאה הפלוגה) איפשר שינוי כזה של העמדות אף לאור היום; קיצור זה של החזית איפשר למפקד פלוגה ג' לקבל מיד מחלקה אחת שנתפנתה לפעולה.

גם קונולי הפריד בינתיים מעל הפלוגות המחוב-

רות א' רב' מחלקה וחצי — והחזיקן יחד עם המחלקה הנ"ל של פלוגה ג', תחת פיקודו של מפקד פלוגה א', בתור רזרוב — כדי להפעילן מתוך שיטחה של פלוגה ד', בהתקפת-הנגד שהיה בתכניתו לערוך.

באותם רגעים עצמם התקיפה חטיבה חזקה של מפציצים אמריקאיים את היער של מורטאן והרסה תוך כדי כך מספר גדול של טנקים גרמנים, שהיו מרוכזים שם. נראה, כי משום כך נעצרה עתה לזמן-מה התקפת הרגלים הגרמניים על המשטח.

קונולי ניצל את הערבוביה הכללית שנשתררה אצל האויב, כדי להתקיף את הגרמנים עם הרזרוב החדש, בסיוע אש אוגפת משל פלוגה ג'. התקפתו הצליחה. הגרמנים נסוגו אל מעבר לעמדות-המוצא שלהם להתקפה, היינו מקום בו היו ב-7 באבגוסט.

בלילה אור ל-10 באבגוסט לא ניסו הגרמנים לפעול דבר. אך לעומת זה חדר קונולי, עם קבוצה של 43 מתנדבים, מהאגף הימני של פלוגה ה' (אשר תפשה בינתיים את שטחה הקודם של פלוגה א') אל תוך קווי הגרמנים. בגרמה הפתעה גמורה לגרמנים פילסה לה קבוצה זו דרך, תוך קרב עד למורטאן ולכדה שם מפקדה של גדוד אחד. אבידות האמריקאים בפעולה זו היו 12 איש.

בבוקר ה-10 באבגוסט ראו מגיניו הנתונים במצור של המשטח טנקים אמריקאיים מתקדמים מצפון ומדרום. מטוסי „טייפון“ התחילו ממטירים אש לעבר הקוים הגרמניים. חיל-האוויר האמריקאי הטיל על המשטח מצנחים נושאי תחמושת, מזון ורפואות. באותו יום לפנות ערב יכלו כבר מגיני הרמה לקיים את המגע הראשון עם משמרות-סיוור אמריקאיים.

● בתקופה הקודמת, כשגוף גייסות היות מעין חומה מוצקה, יכולה היתה כל פריצה לגרום להתמוטטות הגוף כולו. אולם עכשיו, כשהגייסות נתפלגו ליחידות המסוגלות לפעולה עצמאית, אין די בהחלשתה של לבנה אחת בחומה. השנת תוצאה מכרעת מצריכה לעיתים קרובות אפקט מצורף מכמה מצבי מפולת מקומיים ביחידות קטנות כאלו; הקרב החדש הופך בדרך זו למעין תשבץ של הזדמנויות רגעיות.